

Koruza iz Trsta, Anton Kolarič iz Ptuja, Ivan Kusel iz St. Janža na Dolenjskem, Franc Ivanuš iz Formina pri Ptuj, Anton Vivot iz Slovenjgradca, Andrej Šepetauc iz Spilfeda in Franc Breznik od Sv. Ane na Krembergu.

Slovenski topničarji ob goriskem območju.

Piše se nam: Že v začetku meseca svedčana smo prišli sem ter smo se globoko zakopali z našimi težkimi topovi, kateri so naravnost najhujši strah tem zavrtnim, zagrizenim sovražnikom. Ko so pa slutili, kaj se pripravljajo in od kod prihaja ta grozota, so nas kmalu ovolali in pošiljali pozdrave vsakovrstnega kalibra v podobi granat in šrapnelov, včasih tako, da se je kar solnce stemnilo. Ker pa Slovencu korajža tako zlahka ne upade, smo tudi mi prav krepko odgovarjali ter prav urno v zahvalo pošiljali tem požrešnim Lahom tečno polento.

Sovražni izstrelki nam napravijo le malo škode. Prepričani smo, da nas varuje neka nadnaravna moč, ker nima nasprotnikovo orožje na nobeni strani nikakega uspeha. Zatorej se moramo zahvaliti Vsemogočnemu za srečo, da smo še vsi zdravi, kar nas je pri naši stotniji. Res, mnogo smo izkusili in pretrpeli mraza in drugih vsakovrstnih nadlog. Vendar pa še smo kljub vsem težavam in nadlogam prav dobre volje, uganjamo vsakovrstne burke in si zapojejo prav po domače kako slovensko pesem, posebno pa: „Slovenski fantje, saj smo mi!“

Tukaj imamo zelo prijetno vreme in tudi tige so že zrele. Od tukaj imamo najbližja pot do lepih Benetk, kamor še mislimo pred koncem vojske priti k italijanski kraljicini na gostijo.

Pošiljamo najpriskrnejše pozdrave in želimo zdrave in srečne blinokostne praznike vsem bralcem, starišem, bratom in sestram, prijateljem, prijateljicam ter vsem znancem in znankam več slovenskih trdnjaviških topničarjev od c. in kr. 15 cm težke ruske baterije štev. 1: Josip Vrabl iz Rumeča pri Vel. Nedelji, Mat. Pokrivač iz Hermancev pri Sv. Miklavžu, Rom. Sagaj iz Zerovineh pri Svetinjah, Lud. Kociper iz Ljutomer, Anton Tersavec od St. Ilje v Slov. gor., Franc Praprotnik od Sv. Andraža pri Velenju, Alojz in Josip Kranjc od Sv. Petra pri Mariboru, Ciril Pečovnik od Sv. Duha na Ostrem Vrhu, Franc Zorec iz Stareceste pri Ljutomeru.

Naše ladje proti Italijanom.

Dne 24. maja je skupina naših povodnih letal obstreljevala mesto Bari in napravila na tamošnjih vojaških in javnih poslopih veliko škodo. V mestu so se ravno pripravljali na slavo povodom obletnice vojne napovedi. Mesto je bilo okrašeno z zastavami in zelenjem. Radi nenadnega obiska naših zračnih ladij pa so seveda vse slavnosti izostale. Dne 25. maja je večje število naših letalcev zopet metalo bombe na kolodvore v gornjeitalijanskih mestih in je tako napravilo v železniškem prometu veliko zmešnjavo. Isti dan je vrzel sovražni zrakoplov veliko bombo na Trst, ki pa ni napravila nobene škode. Dne 23. maja je naš podmorski čoln obstreljeval plavže pri Porto Ferrajo na otoku Elba. Obenem je potopil podmorski čoln tudi italijanski parnik „Vašington.“ V Sredozemskem morju sta bila pred dnevi potopljena še 2 druga italijanska parnika, ki sta vozila blago iz Amerike.

Druga bojišča.

Rusko bojišče. Niti z bojišča, niti iz notranjosti Rusije ni posebnih poročil. Le na besarabski meji je ruska infanterija bolj živahna v podzemskem boju, t. j. z razstreljevanjem strelskih jarkov. Car se je baje zadnji čas mudil v Odesi, da je inšpiciral čete, ki odkorakajo na kavkaško bojišče. Na italijanska in francoska očitavanja, da so Rusi na bojišču sedaj čisto mirni, ko so Lah in Francozi v hudi stiski, odgovarjajo ruski listi, da se njih armada ni pripravljena za novo ofenzivo.

Francosko bojišče. Francozi odvrčajo hla nemško napadanje na Verdun z armado, ki šteje nad 1.000.000 mož. Na Verdun bluje ogenj čez 3000 topov. Ker morajo Francozi storiti vse, da jim Nemci pri Verdunu ne prederajo njihovih čet, zato so morali Angleži zopet prevzeti del dosedaj francoske fronte. Francija je izgubila pri Verdunu v dosedanjem trimesečnem obleganju 350 štirijaških kilometrov, približno toliko, kolikor smo mi že prvi teden naše ofenzive odvzeli Lahom.

Turška bojišča. Enver-paša je obiskal Bagdad. Listi pišejo, da je rusko prodiranje proti Bagdadu v Mezopotamiji ustavljeno. Nad Galipoljem se pogosto krožijo sovražni letalci. Iz Kavkaza in od Sueškega prekopa nobenih posebnih poročil.

Pred Solunom.

Pred Solunom so se razvili boji med bolgarsko-avstrijskimi četami ter Angleži in Francozi. Največ se vrše artiljerijski boji ob Vardarju na fronti Dojran — Gevgjeli in severozahodno od Soluna ob reki Strumi, kjer so Bolgari že prodrli precej daleč na grško

ozemlje. Bolgari so zavzeli prelaza Rupel (severozahodno od Soluna) in Dragotin, vasi Vetrina in Spatovo ter most pri Demirhisarju. Grki izpraznjujejo kraje severno od Drame in Kavale. Ali bodo Bolgari pričeli z ofenzivo, ali se bodo samo branili, še ni gotovo.

Nova balkanska zveza.

Bolgarski listi poročajo o zblizanju med Bolgarijo, Grčijo in Rumunijo. Ni izključeno, da se med temi tremi državami osnuje nova balkanska zveza.

Rumunija in Rusija.

Rusija ne zaupa več Rumuniji, kajti celo mejo proti Rumuniji je začela skrbno utrjevati. V Rumuniji vzbuja to veliko pozornost.

Glasovi o miru.

Francoski ministrski predsednik Briand je v vojnem odseku gosposke (senatne) zbornice na Clemenceauovo vprašanje odgovoril, da se bodo najpozneje koncem junija zbrali zastopniki četverstrazuma in pretresovali vprašanje, ali je vojni položaj že ugoden, da se začne govoriti o miru.

Nemški list „Lokalanzeiger“ meni, da bo četverstrazuporazum še letošnje poletje zdražal, ker upa, da se bo morala Nemčija zaradi pomanjkanja živil kmalu udati. V jeseni, ko bo uvidel, da je njegov up splaval po vodi, bo četverstrazuporazum zrel za mirovna pogajanja.

Ameriški listi prinašajo dolgovorne članke iz Dunaja iz Berlina o mirovnih možnostih. Ko razkladajo mirovne pogoje, priznavajo, da so naši in nemški pogoji še sicer nekoliko nejasni, vendar zmeraj. Listi pravijo, da se ustvarja za mir ugodno razpoloženje.

Madžarski „Az Est“ izve, da bi bila Anglija pripravljena, da se takoj sklene mir, a vojni položaj njenih zaveznic je tako neugoden, da se ne more misliti na mir.

Na Angleškem pobirajo pristaši neodvisne delavske stranke podpise za poslanico, katero mislijo poslati vladi s prošnjo, da se začne ob prvi priložnosti pogajati za mir.

Po celi Švici se bodo prihodnje dni pobirali podpisi za prošnjo, ki se bo izročila vladi. V prošnji bo, da se naj naredi poizkus, ali bi se še ne dal skleniti mir.

Predsednik Severnoameriških držav Wilson je dne 27. t. m. zopet govoril in sicer v Vašingtonu ter naznanil, da bo vlada delala na to, da se poravnajo spore med sovražniki.

Slovenske žrtve za domovino.

— Franc Cater. Iz Gomilskega se nam poroča: V času, ko se je naša vas zbudila k novemu življenju, je legel k večnemu počitku tvoj sin-ljubljenec, kadet Franc Cater. Prijatelj mi piše: „2. maja mi je Cater naročil, naj Te pozdravim, a danes leži siromak mrtev v gozdu na pokopališču. Šel sem gor, da ga vidim zadnjikrat. Padel je v noči od 3. na 4. maja, zadet od mine.“ Dragi France! Kako je zaplakala Tvoja mati, kako je zakrvavelo njeno srce, ko se je prikradla ta kruta vest v njeno osamljeno in tiho hišico! S Teboj so padli v grob vsi njeni upi, vse njene nade, ostala je sama v tej solzni dolini. Brez križa je Tvoj grob in brez solza in brez zvonov. Vi oblaki, ki boste plavali nad njegovo gomilo, porosite in poškopite jo Vi namesto materinih in prijateljskih solz! Tako spavaš sedaj kot padli junak, daleč od nas, daleč od src, ki so te tako ljubila. Spavaj mirno in sanjaj o enkratnem svidenju nad zvezdami pri nebeškem Očetu!

— Janez Gorican. Dne 22. maja je prišlo prežalostno poročilo, da je dne 20. maja v bolnišnici v Tridenu po kratki in mučni bolezni umrl vojak Jan. Gorican, star 23 let, doma iz Hotinjevasi pri Slivnici. Prehladil se je bil tako močno, da mu ni bilo več pomagati. Naj mu bo tuja zemlja lahka! Trije njegovi bratje so na fronti, eden pa že leto dni v ruskem ujetništvu.

— Stefan Močnik. Planica pri Framu: Ze zopet je vojska zahtevala žrtev iz našega kraja. Umrl je naš dober sosed Stefan Močnik, p. d. Sir, posestnik na Planici. Bil je do letošnje spomladi v Polji, potem pa je bil prestavljen na Tirolsko. V Polji razbeljeno pečevo, zgoraj pa na metre snega in mrzla burja! Najbrž je vsled te spremembe dne 6. maja podlegel zavrtni bolezni malariji. Pokopan je naš dragi Stefan na pokopališču Sv. Roka v vasi Pejo na Tirolskem. Naj v miru počiva v tuji zemlji!

— Mihael Perger, p. d. Drčov, iz Preserij pri Braslovčah. Služil je pri 20 lovskem bataljonu. Mesca decembra 1914 je v Karpatih kot ranjen prišel v rusko ujetništvo. Te dni smo dobili žalostno poročilo, da je sin Miha kot ujetnik izdihnil svojo dušo v daljni tujini. Bodi mu v daljavi zemljica lahka!

— Franc Purgaj in Franc Korošec. France Purgaj, 28 let starega viničarja v Trčovi pri Sv. Petru niže Maribora, poprej pa dolgo let hlapec pri g. Muršecu, je na cesarjev rojstni dan, dne 18. avgusta 1915, na ruskem bojišču pri Radzimu v lublinski guberniji, zadela v trebuli sovražna krogla. Prenesli so ga v bolnišnico v Radzim, kjer je sviden s sv. zakramenti junaške smrti umrl že dne 19. avgusta ter je tam na katoliškem pokopališču pokopan. Za njim žaluje žena s tremi majhnimi otroci. — Franc Korošec iz Metave, 30 let star, tesarski pomočnik je moral takoj ob začetku mobilizacije kot rezervist na vojsko. Zapustil je na smrt bolno ženo, ki je kmalu na to umrla in mu zapustila tri nedorasle otroke. Bil je v vojski v Srbiji, Črnigori in naposled v Voliniji, kjer je dne 27. marca 1916 v Kowelu na pegasti mrzlici umrl in je pokopan na tamošnjem vojaškem pokopališču. Bodi jima lahka daljna in tuja zemljica!

— Janez in Martin Rampre, Franc Fideršek in Matija Kores. Iz Zetala nam poroča prijatelj: Na polju slave sta padla Janez in Martin Rampre iz Črmožiš, brata č. g. kaplana v Sevnici. Padel je tudi Franc Fideršek iz Ceroveca in Matija Kores iz Donačke gore. France je bil dober pevec in izhoren šalivec. Svetila vsem večna luč!

— Andrej Rudolf. Z bojišča se nam dne 23. p. m. poroča: Danes popoldan je prihrula nevihta čez nas; parkrat je zabiskalo, zagrmelo in treščilo v drevo, pod katerim so imeli svoj šotor Andrej Rudolf iz Črešnjevške župnije in drugi tovariši. Rudolf je bil takoj mrtev, dočim sta bila dva druga samo ranjena in omamljena. Ranjene so spravili na sanitetno postajo in odtod v bolnišnico. Rudolfa smo pa položili k večnemu počitku v tujo laško zemljo. Ob odprtem grobu mu je naš gospod poročnik govoril ganljive besede v slovo: Naj bo slovenskemu junaku lahka tuja laška zemlja! — Vsem v premilo slovensko domovino pošiljajo priskrnejše pozdrave fantje od 13. stotnije 47. pešpolka: Janez Granda, desetnik, in tovariši.

Razne novice.

* Sveta birma v Saleški dolini. V sredo, dne 31. maja, so odpotovali naš premlostljivi nadpastir v Saleško dolino, kjer se bo vršilo birmovanje in škofijsko obiskovanje v Skalah, dne 1., pri Sv. Martinu blizu Velenja dne 3., v Sošanju dne 4. in pri Sv. Ilju blizu Velenja dne 5. junija t. l. — V Skalah bodo prevzvišeni gospod knezoškof posvetili novi glavni altar župnijske cerkve, pri Sv. Ilju pa bodo blagoslovili prenovljeni zvonik.

* Slovenska procesija se je obhajala preteklo nedeljo v mariborski stolni cerkvi. Po šmarnicah č. g. patra Fröhliche je bil po Stolnem trgu obhod, katerega se je udeležila ogromna množica ljudstva, posebno obilno število tudi vojaštva. Po obhodu, kojega so vodili prevzvišeni gospod knezoškof, so bile pred Najsvetejšim molitve za zmago in mir. Ob sklepu so imeli še gospod nadpastir ganljiv govor o snovi: Marija je bila vedno zaščitnica Avstrije.

Nov slovenski vojni kurat. Č. g. Alojzij Rezman, katehet na mariborski deški šoli, je imenovan za vojnega kurata.

Prošnje za vojaške dopuste. Občinam se je po okrajnih glavarstvih naznanilo, da se odslej naprej prošnje za vojaške dopuste ne smejo več vlagati potom občin pri raznih ministrstvih ali vojaških (zbornih) poveljstvih, semveč samo in edino pri raportu. Vojak naj kratkoma svojo prošnjo ali prošnjo svojcev predloži pri vojaškem raportu svojemu pristojnemu poveljniku.

Dopusti za vojaško službo nesposobnih vojakov. Vojno ministristvo je izdalo odredbo, ki določa, da dobe vojaki rekonvalescentnih oddelkov, t. j. oddelkov, ki se zdravijo in ki niso sposobni za nobeno vojaško službo, torej tudi ne za pomožno službo ali od katerih ni pričakovati, da bi v teku treh mesecev toliko okrevali, da bi bili zopet sposobni za vojaško službo, dopust, katerega določijo vojaški zdravnik dotičnega rekonvalescentnega oddelka.

* Iskanje pogrešanih vojakov. Na Dunaju je družba Rudečega križa ustanovila posredovalnico, ki ima nalogo, da išče pogrešane vojake, kateri so se na vojni izgubili in o katerih manjka vsaka sled. Posredovalnica izdaja poseben list, v katerem so navedena imena in drugi natančni podatki (tudi slika) pogrešanega. List se tiska v 18.000 izvodih in se pošilja na bojišče, v bolnišnice, v ujetniške taborne itd. Na ta način se je že v mnogih slučajih izvedelo za pogrešane. Uradu za iskanje pogrešancev poveljuje stotnik, v uradu so nastavljene vojaške osebe. Naslov je: „Kriegsauskunftsstelle des Roten Kreuzes, Dunaj, I, Stock-im-Eisen-Platz 3.“ Dobro je, ako se nošljejo temu uradu natančni podatki pogrešanega: starost, kraj rojstva, pristojnost, polk, stotnija, pri kateri je služil, čas, od kdaj se pogreša, kje se je bojeval itd. Pošlje se naj tudi slika, če je mogoče pri rokah.

Pomožni odbori. Žene in svojci vpoklicanih, ki ali celo ne dobijo podpore, ali pa premalo, naj se obračajo na okrajne pomožne odbore, ki so ustanovljeni pri vsaki okrajni sodniji. Mariborski deželni sodni svetnik g. Stergar nam naznanja, da